

Anglija ir Franija privertė Čekoslovakija nusileisti Spalių 1 d. Hitlerio kariuomenė pradeda žygi į Čekoslovakija

EUROPOJE TAIKA?

Hitleris kara laimi be karo Dabar jau Lietuvos eilė

Europoje karo pavojus laikinai praėjo. Pasaulio taika atpirkta Čekoslovakijos garbe. Hitlerio pasiūlytos sąlygos patvirtintos didžiųjų Europos valstybių: Anglijos, Francijos ir Italijos. Čekoslovakija jas turi priimti be jokių sąlygų ir užleisti Hitlerio reikalaujamas teritorijas pilniausioje tvarkoje vokiečiams. Taip nutarė susirinkę Munchene Anglijos, Francijos, Italijos ir Vokietijos valstybių galvos. Nuo spalio 1 dienos Čekoslovakai turi pasitraukti iš savo teritorijų, kurios apgyventos „eufetais“ ir užleisti jas Hitleriui. Čekoslovakai turi palikti viską pilniausioje tvarkoje: geležinkelius, fabrikus, elektros stotis, visas tenai esančias įmones ir net gyvulius vokiečiams. „Sudetų“ apgyventose srityse turi būti baigtos evakuoti iki spalio 10 d. po kontrole tarptautinės komisijos ir anglų kariuomenės. Jei kurios Čekoslovakijos pastatytos įmonės, apleidžiant dėkam tas žemes, bus sugadintos, Čekoslovakijos vyriausybė turėsianti už tai atlyginti. Vadinasi, visas Čekoslovakijos turtas sukrautas sudetų apgyventose srityse, atiduodamas vokiečiams. Čekoslovakija paaudkta Hitleriui dėl to, kad nekiltų Europoje karas, kad svetimas žemes užgrobusi Anglija toliau galėtų valdyti.

Nes kilus karui, gali sukilti anglų kolonijų žmonės ir atskirti nuo Didžiosios Britanijos. Nors karo Europoje dar ir nebuvo, bet Hitlerio šurmavimas Europoje kaštavo 500 milijonų dolerių. Nuo perastos savaitės pabaišos iki šios savaitės vidurio beveik visoje Europoje ėjo mobilizacija, pasirengimai karui. Ir šita karą Hitleris laimėjo. Tai dar vienas Hitlerio laimėjimas. Čekoslovakijos sienos bus pakeistos. Po šio laimėjimo, drąsiau Hitleris žengs ir toliau. Jisai pasie mės dalį Čekoslovakijos, nepasizada garantuoti naujų Čekoslovakijos sienų, kol nebus išspręstas lenkų ir vengrų mažumų klausimas Čekijoje. Likusią Čekijos dalį Hitleris padės draskyti vengrams ir lenkams, o pats planuos savo naują žygį į rytus ir šiaurę. Čekoslovakijos atstovas Londone pareiškė, kad Hitlerio apetitai su Čekoslovakijos sudetais nepasiasotins. Hitleris židri į Ukrainą ir kitas vokiečiams apgyventas žemes. Vokietija skiriantis lenkų koridorius jau ilgiau negali būti. Jis turi būti pansikintas. O ką Hitleris lenkams duos už jų koridorių? Aišku — Klaipėda. Juk Klaipėdos kraštas — tas pats kas ir sudetų kraštas Čekoslovakijoje.

Didelis nerimas Lietuvoje

United Press agentūros telegrama iš Kauno rugsėjo 27 d. skelbia, kad dėl įtemptos politinės būklės Europoje ir dėl Hitlerio šurmavimo, jaučiamas didelis nerimas ir Lietuvoje. Nes Lietuva yra tokioje padėtyje būklėje, kaip ir Čekoslovakija. Visi yra įsitikinimo: jei Lietuvos nepriklausomybei pavojaus dar ir nėra, bet Klaipėdos kraštui pavojus ne mažesnis už Čekoslovakijos. Lietuvos politikai ir visi gyventojų sluoksniai nekantriai laukė Hitlerio kalbos ir su dideliu susidomėjimu jos klausėsi rugsėjo 26 d. Po Hitlerio kalbos nerimo nuotaka Lietuvoje paviršutiniškai kiek atslūgo, nes Hitleris pasakė, kad išspręsdus Čekoslovakijos „sudetų“ klausimą taip, kaip jis nori, daugiau ginčijamų klausimų Europoje jis neturi. Klaipėdos kraštas jam nėra ginčijamas klausimas. Bet ar šiaip ar taip, nerimo atoslūgis Lietuvoje galutinai neišnyko. Kas sekė Hitlerio kalbas ir jo veik-

mus jam viešpataujant, tas gerai žino, kad išspręsdus vieną klausimą, jis visuomet kartodavo, kad tai jau paskutinė Vokietijos problema išspręsta. Hitleris tą patį pasakė anais metais, ką ir pirmadienį, militarizavęs Reino kraštą. Bet jis ėjo toliau. 1934 m. Hitleris visam pasauliui taip pat pareiškė, kad jis nesikesinsias ant Austrijos nepriklausomybės. Nedaug laiko praėjo, Hitleris užėm. Austrija. 1936 m. Hitleris vėl pareiškė: „Eina gandai, kad Vokietija kesinasi ant Čekoslovakijos ir Austrijos. Šitie gandai skleidžiami tikslu sudrumsti Europoje ramybę“. Na, ir tie gandai pasitvirtino. Austrijos nėra, Čekoslovakijai grėšia mirtis. Taip, kad Hitlerio kalboms tikėti negalima ir Lietuvos žmonių nerimas yra pagrįstas. Apsidurbęs su Čekoslovakija, Hitleris, po taikos kalbos, pradės spręsti kitų kraštų „sudetų“ problemas. O Lietuva kaip tik ir stovi šita ne plane.

DR. M. FUCS

Medicinos Fakulteto, Akušerijos skyriaus ir Moterų ligų konsultas. — Slapumo kanalai, Kirurgija, Kosmetika. Ultra-violetiniai spinduliai, — Diatermia ir Infra-raudoni spinduliai.

Rezidencija:
Al. B. do Rio Branco, 851
Telefonas: 5-6885

Konsultorija:
Nuo 2 valandų iki 8 v. vakaro
R. José Paulino, 109
Telefonas: 5-6307.

L. A. P. A.: Rua 12 de Outubro, 112 nuo 9 ryto iki 2 val. p. pietų.

Brazilams patariama aplieisti Anglija

Telegramos iš Londono sako, kad Brazilijos ambasadorius Londone pataria visiems brazilams, gyvenantiems Anglijoje, ypač kurie yra apsigyvenę Londone, kuo greičiausia grįžti Brazilijon. Kokia yra tam priežastis, visiems aišku — karo pavojus.

— RIO DE JANEIRO Saugumo Tribunolas teisė 52 integralistus, kurie dalyvavo gegužės sukilime.

— Susisiekimo ministeris studijuoja sujungti geležinkelių linijas Central do Brasil su Sorocabana ties O-zasco miestuku. Šis projektas patiekta patvirtinti prezidentui.

— BRAZILIJOS Imigracijos ir Kolonizacijos Taryba pradėjo svarstyti imigracijos ir kolonizacijos įstatymo vykdymą. Kaip žinoma, yra paskelbtas naujas imigracijos įstatymas, kuris nebereikalauja šamadų. Kaip tas įstatymas bus vykdomas, nustatys Taryba.

Ispanijos Moroke sukilimas

Generolui Frankui jau tikrai pradeda nebeseiekti: Ispanijos Moroke maurų sukilimas prieš frankistus plečiasi. Jiems malsinti siunčiama kariuomenė iš Ispanijos.

— Netoli Burgos miesto, gen. Franko sostinės, automobiliu bevažiudamas užsimušė generolas Carrascosa.

Mussolinį ima baimė

Europoje karo pavojus, visos valstybės skelbia mobilizaciją ir rengiasi karui. Tuo labai išsigandęs yra Mussolinis, nes jo geriausiaji kariuomenė kariauja Ispanijoje. Dabar jis nežino nei ką daryti: ar gelbėti Franką ir palaikyti o avantiūrą, ar palikti Franką vieną ir gelbėti savo kraštą. United Press skelbia, kad Mussolinis šiomis dienomis išleis įsakymą, kuriuo atšaukiami visi Italijos kareiviai iš Ispanijos. Tačiau pats Mussolinis šita žinia paneigia.

— Vokiečiai apsigyvenę Anglijoje nenori grįžti Vokietijon ir prašo Anglijos vyriausybės, kad jiems suteiktų Anglijos pilietybę, kad galėtų stoti karan prieš Hitlerį.

— Anglijos darbininkai atsiskakė krauti geležies rudą į vokiečių laivą sakydami: „Mes nekrausim tą medžiagą vokiečiams, kuri už kelių dienų bus panaudota prieš mus pačius šovinių formoje.“

— JAPONIJOS vyriausybė prašė, kad ji, greičiausia, laikysis neutraliai kilus Europoj karui ir Vokietija ir Italija šiuo reikalu nėra tariusi.

— MUSSOLINIS nė vienos minutės nelauks nestojęs karan, jei tik karas Europoje kilis. Taip jis pats yra pareiškęs. Jis, žinoma, stas Vokietijos pusėn.

— LONDONE buvo didelės demonstracijos perėitą sekmadienį. Demonstrantai giedojo Marseljetę ir, atvykus Francijos ministeriams, jie šaukė „Neapleiskite Čekoslovakijos!“ Reikia pažymėti, kad viso pasaulio simpatijos — Čekoslovakijos pusėje. Tik fašistai už Hitlerį.

Lenkija ir Vengrija nori to, ko ir Hitleris

Lenkija ir Vengrija, ypač Lenkija pradėjo kelti savo galvą ir reikalauti, kad ir jai būtų paskirta Čekoslovakijos dalis. Kaip su vokiečiais, įsieniūose, dažnus susirėmimai su lenkais eina Ciešon mieste.

Saukiasi Rooseveltto pagelbos

Visi taiką mylintieji žmonės šaukėsi Amerikos J. V. prezidento Rooseveltto pagelbos, kad jis atsisauktų į pasaulį ir ragintų prie taikos. Jis tai ir padarė. Pirmiausia kreipėsi į Hitlerį ir Čekoslovakijos prezidentą, kviesdamas juo taikiai būtų išspręsti ginčą. Po to jis atsisaukė į kitas valstybes ir ragino visus stovėti pasaulio taikos saugyboje. Visos demokratinės valstybės ir Sovietų Rusija įpritaria Roosevelto.

— ESSENO mieste, Vokietijoje, įvyko traukinio katastrofa, keleivinis traukynis susidurė su prekiniu traukiniu. Žuvo 11 keleivių, 9 sužeisti.

— AMERIKOS J. V. vyriausybė pataria skubiai grįžti iš Europos visiems savo piliečiams, kol dar karas juos neužklupo. Daugalis Amerikos lietuvių taip pat paskubomis, nebaigę viešėti, apšlečia Lietuvą ir skubina grįžti Amerikon.

— BRAZILIJA, kilus karui Europoje, eksportuos daug maisto produktų ir maisto produktų ir žaliavos Europon.

Kinijoj karas

Japonams darosi vis sunkiau kariauti su kiniais. Iš Haneu anglų korespondentas praneša Londonui, kad kinai darosi laivia nenugalimi ir japonų jėgos per silpnos. Dėl nepasisekimų kare su kiniais, Japonijos vyriausybė jau tarp savęs nebesusitaria. Šiomis dienomis atsistatydino užsienį reikalų ministeris generolas Ugaki. Jo atsistatydinimo svarbiausia priežastis yra japonų nepasisekimai.

Brazilijos kava Ispanijos žmonėms

Brazilijos šių metų kavos derlius bus išdalyta Ispanijos žmonėms, tarpininkaujant Kaudonajam Kryžiui.

— BRAZILIJA, santykiuose su Europos valstybėmis, rems Amerikos J. V. politiką, kuri palaiko Anglijos ir Francijos politiką. Tokiu būdu Brazilija stovi demokratinų valstybių bloke.

— Čekoslovakijoje sumobilizuota kariuomenė vyrų nuo 17 iki 60 metų amžiaus. Perėitą savaitę karių mobilizacija įvyko Anglijoje, Francijoje, Sveicarijoje, Belgijoje, Lenkijoje, Jugoslavijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir kitur.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

J. Braškis, O. Vasiliauskienė, Pr. Astrauskas, Jz. Sadauskas, K. Tolieksis, St. Skruzdėliauskas, Em. Pilekuskaitė, A. Kukučionis, J. Girskna, K. Meliauskas, O. Pavilionis, P. Joėys, J. Balčiūnas, A. Grebauskas, C. Vaglis Pr. Daunoravičius, V. Balandis, Jn. Balėišis, Jn. Kriauciūnas, P. Balėišis, Marašinskas (laikr.)

Apžvalga

KODĖL KARTAIS NEIGIAMAI AT-SILIEPIAMA APIE LIETUVOS ATSTOVUS

Nė vienas žmogus negali pakęsti neteisybės. Taip pat ir dora, tiesą mylinti spauda negali tylomis praleisti tas neteisības, kurias daro kairurie asmenys. Nevarbu kokią padėtį užima tas asmuo, jei tik jis nukrypo nuo tiesos, spaudos priedermė yra šią netiesą atitaisyti. Kovoti su neteisyste yra pareiga kaip kiekvieno atskiro asmens, taip pat ir visuomenės grupių, o svarbiausia, spaudos. Laikraštis "Lietuvių Aidas Brazilijoje" visą laiką ir stovėjo mūsų kolonijos teisingumo sąrgyboje, jis nesilenkė prieš nieką, ir kam reikėjo, pasakydavo tiesos žodį. Dėl to, žinoma, "Aidas" buvo puolamas, kad jis kartais išdrįsdavo vieną-kita žodį pasakyti ir čia apsigyvenusiu Lietuvos atstovų adresu. "Aidas" buvo apšauktas "anti-lietuvišku", "šmeižiančiu" Lietuvos valdžią ir p.

Kas mūsų gyvenimo nepažįsta, tas patikėdavo tam ir manydavo, kad Aidas yra toks, kokį jį vaizduoja neteisybėje gyveną asmenys. Neseniai čia lankėsi Lietuvos įgaliotas ministras iš Argentinos. Jis buvo atvykęs ir pareitais metais. Tada Brazilijos lietuviška kolonija jį labai šiltai priėmė ir net jam ovacijas kėlė (Centro susirinkime). Šiais metais jis S. Paulyje pabuvo tik kelias dienas, vos te-spėjo padaryti vizitas Brazilijos vyriausybės atstovams, ir išvažiavo. Ir štai grįžęs Argentinon, informuoja tenyktę lietuvių spaudą apie Brazilijos lietuvius, apie jų organizacijas taip neteisingai, kad net koku darosi besikaitant. Ir negali, žmogus suprasti, nejaugi ministeris gali tokią neteisybę pasakoti, taip nesąžiningai faktus kraipyti, ypatingai apie Centra. Atrodo, kad ministeris būtų kokios nors mizernos organizacijos narys ir niekintų kitą organizaciją tikslu ją susilpninti, atitraukti nuo jos visuomenės simpatijas ir savo organizacijai narių primedžioti. Bet gi ministeris yra Lietuvos atstovas; jam visi lietuviai, visos organizacijos lygios ir brangios turi būti. Jis privalėtų džiaugtis jų klestėjimu ir liūdti jų silpnėjimu. Bet gi ministeris visai priešingai elgiasi. Jis net tyčiojasi iš Brazilijos lietuvių pastangų susiburti vienybėn ir bendromis jėgomis dirbti lietuvišką darbą šioje svetimoje šalyje. Jam, atrodo, būtų labai džiugu, kad Brazilijos lietuvių vienybė subiretų į šipulius ir pakriktų visi čia gyvenantieji lietuviai. Kitai nesuprantama ministerio taktika ir jo duotos informacijos Argentinos lietuvių spaudai.

Taigi, ar išeiviai matydami, kaip Lietuvos atstovas purvina jų pastangas ir gerus norus lietuviškam darbui, kaip besąžiniškai meluoja, iskraipo faktus ir neigte neigta lietuvišką vienybę svetur, argi gali taip tylėti ir už tai jį garbinti? Tai būtų nusikaltimas prieš Lietuvą, prieš lietuviškumą.

Daleiskime, kad ministerio pareiskime argentiniečių spaudai būtų nors maža dalelė tiesos; daleiskime, kad Brazilijos lietuvių įvairiais būdais stengiasi susiburti į vienybę, kuri naujas organizacijas, kad ir silpnas (kaip ministeris sako apie "Aušrą") ir siekia didžiojo lietuvių sambūrio. Tai kame tas blogas, dėl kurio ministeris taip džiaugiasi?

Ot šitokie faktai, šitokie neleistini Lietuvos atstovų įsišokimai priverčia apie juos rašyti ir neigiamai atsiliepti. O rašytas žodis paleistas visuomenės dar daugiau padaro. Ir tokiu būdu Lietuvos atstovai patys nustato prieš save išeiviją. Lietuvos ministeris Aukštuolis jau to nesulaukė iš Brazilijos lietuvių, tos lietuviškos šilumos, kokią jie turėjo lankydamas čia pirmą sykį, 1937 metais.

SVETIMŠALIŲ LEGALIZACIJA

KĄ SAKO FEDERALINĖS VYRIAUSYBĖS IŠLEISTI DEKRETAI—JSTATYMAI

Pastaruoju laiku svetimšaliai susirūpino Brazilijos vyriausybės išleistais, specialiai pritaikytais svetimšaliams, Dekretais, pagal kuriuos, svetimšaliai apsigyvenę Brazilijoje, privalo registruotis, išsiimti tam tikras knygytes (vidaus pasus) ir legalizuoti savo būvimą Brazilijoje. Išleidus vyriausybei du Dekretus, svetimšaliai buvo pradėję tvarkyti savo dokumentus. Bet pereitą savaitę spaudoje pasirodžiusios žinios, daugelį žmonių išgąsdino, nes, esą dabar imamos knygytės būstiančios negeros, gruodžio mėnesį būsią išleistos naujos. Kaip ištikrųjų yra su svetimšaliais, su jų legalizacija ir reikalingų dokumentų sutvarkymu, paduodame čia savo skaitytajams plačias oficialias žinias, išaiškinančias svetimšalių padėtį, jų registraciją ir identifikaciją.

Redakcija.

Svetimšalių kategorijos

Brazilija yra imigracijos šalis, kiekvienais metais į tą kraštą atvyksta tūkstančiai svetimšalių. Vieni jų vaizuoja ūkės darbams, kiti į miestus, treči kaip įvairių užsienio firmų atstovai, kontraktuoti specialistai ir turistai. Kiekvienai atvažiuojančiai grupei, yra atskiros taisyklės, atskiri reikalavimai, formalumai. Visas minėtas svetimšalių grupes paėmus bendrai, jas galima suskirstyti, kaip ir įstatyme pažymėta: besąlyginiai ir sąlyginiai imigrantai. Šitie, kurie yra įtraukti į imigracijos kvotą, yra išpildę visus imigracijos formalumus nuolatiniam apsigyvenimui, vadinami besąlyginiai ateiviai; jie gali gyventi kur nori, dirbti ką nori. Visi gi kiti — yra sąlyginiai ir laikini Brazilijos gyventojai: tai turistai, kontraktuoti specialistai, firmų atstovai, o taip pat ir svetimšalių mokytojai. Jie gali gyventi Brazilijoje nustatyta laiką ir dirbti tik tokį darbą, kokiam darbui jie atvažiavo. Dar viena svetimšalių kategorija yra — tai žemdirbiai, kurie atvažiavo Brazilijon be kvotos ir su palengvintomis sąlygomis ant žemės ūkio darbų.

Tai tokios yra svetimšalių kategorijos. Visos jos labai skaitlingos. Iki šiolei jų gyvenimas ir užsiėmimas Brazilijoje nebuvo tinkamai sutvarkytas. Užteko to: iškėlei koja iš laivo, ir esi laisvas. Kiekvienas važiavo kur norėjo, dirbo ką tik norėjo.

Esant tokiai laisvei ir nesant jokios registracijos, Brazilijos teritorijoje atsirado ir taip vadinamų "ateivių—zuikių", kurie atvyko Brazilijon be jokių dokumentų, kurių tarpe, tarp daugelio žmonių, yra visokių politikantų, kurie čia begyvendami pradėjo užsiimti politika ir drumsti krašto ramybę. Žodžiu, nesant jokios registracijos, visi svetimšaliai, nežinint kaip jie būtų atvykę: sąlyginiai ar besąlyginiai, laikiniai ar nuolatiniam apsigyvenimui, žemdirbiai ar nežemdirbiai — visi jie vertėsi pagal savo norą ir gyveno Brazilijoje kaip ir savame krašte. Tokia padėtis, žinoma, nenormali. Esant tokiai padėčiai, būtinai reikėjo imtis vyriausybei priemonių sutvarkyti svetimšalių gyvenimą Brazilijoje ir surasti legaliai ir nelegaliai atvykusius svetimšalius. Prie tokių sąlygų ir gimė minėti du Federalinės vyriausybės Dekretai—įstatymai, kurie yra privalomi visiems svetimšaliams, neatsižvelgiant, kada jie yra Brazilijon atvykę.

Legalūs ir nelegalūs svetimšaliai

Legalūs svetimšaliai yra visi tie, kurie atvyko Brazilijon prieš 1934 metų gegužės mėnesį su uosto poliijos ir imigracijos inspektorijos leidimais, kurie pažymėti svetimšalių pase. Visi jie yra legalūs, tačiau jie privalo savo legalumą įrodyti ir išsiimti iš Delegacia Especializada de Fiscalização de Entrada, Permanencia e Saída de

Estrangeiros atatinamus pažymėjimus. Turint tokį legalaus apsigyvenimo pažymėjimą, svetimšalis privalo išsiimti Carteira de Identidade Svetimšaliams, kurias išleis Federalinė vyriausybė gruodžio mėn. ir pradės jas išdavinti nuo 22 dienos gruodžio per ištisus 1939 metus. Per tą laiką visi svetimšaliai privalo ne tik išsiimti legalizacijos liūdijimus, bet ir Carteiros. Šitos Carteiros, kurios dabar išduodamos su legalizacijos pažymėjimais (raudona antspauda) yra laikinos ir jos bus pakeistos naujomis, išleistomis gruodžio mėn. be jokių kitų specialių formalumų. O tos Carteiros, kurios išimtos iki šių metų rugpjūčio mėn. 22 dienos ir neturi legalizacijos pažymėjimo, nuo gruodžio mėn. 22 dienos nustos savo galios. Ir tie svetimšaliai, kurie tokias Carteiros turi, turės atlikti legalizacijos ir Carteiros išėmimo procesą įstieja.

Šitos taisyklės yra legaliai gyvenantiems svetimšaliams Brazilijoje, atvykusiems prieš 1934 metus.

Nelegaliai apsigyvenę Brazilijoje yra tie: atvykusieji be jokių dokumentų, su netikrom šamadam, žemdirbiai, kurie važiavo Brazilijon žemės ūkio darbams, bet ūkyje negyvena, o dirba miestuose, visokie kontraktuoti specialistai, kurie nedirba to darbo, kuriam jie atvyko, bet verčiasi kitu užsiėmimu ir tie, kurie be konsulato vizų yra perėję Brazilijos sieną ir čia gyvena. Visi čia paminėti svetimšaliai, kurie nori ir toliau pasilikti Brazilijoje, privalo legalizuotis Rio de Janeiro, prie vidaus ir teisingumo ministerijos sudarytoje komisijoje. Šitiems svetimšaliams terminas baigiasi šių metų lapkričio mėn. 30 dieną. Kas išspės įteikti prašymo ir sutvarkyti savo dokumentus iki nustatyto laiko, tas negalės ilgiau Brazilijoje gyventi. Nustatytas terminas daugiau pratęstas nebus.

Nesilaikantiems įstatymo

Įstatymas yra išleistas tam, kad jis būtų vykdomas. Taigi ir šiuo atveju bus tokių, kurie numos į šiuos reikalavimus ranka. Tačiau tas nebus toleruojama. Jei svetimšalis nori gyventi Brazilijoje, jis privalo atlikti tai, ko iš jo reikalaujama. Tai labai mažas iš svetimšalių Brazilijos vyriausybės reikalavimas paties krašto gerovei. O jeigu kas šių reikalavimų nenorės pildyti, bus baudžiamas. Tie svetimšaliai, kurie čia gyvena legaliai, bet neišėmė reikalingų dokumentų ir neįregistravę, bus baudžiamas pinigine bauda iki 500\$. Jiems laiko yra tai atlikti visi dar metai. O šitie, kurie Brazilijoje gyvena nelegaliai, jie savo gyvenimą Brazilijoje legalizuoti privalo iki lapkričio mėnesio 30 dienos Rio de Janeiro. Neatlikę tai, bus pasiūlyta jiems apleisti Braziliją, bei bus ištremti.

Kokius reikia turėti dokumentus

Svetimšaliams, legaliai Brazilijoje apsigyvenusiems, kad sutvarkytų savo dokumentus, išsiimtų legalizacijos popieras ir svetimšaliams išleista specialią knygytę (Carteira de Identidade), reikalinga turėti užsienio pasas, kuriame būtų pažymėtos visos Brazilijos vizos ir išlėpimo leidimas. Kas tokio dokumento neturi, gali gauti liūdijimą Uosto Poliicijoj (Policia Maritima) ten, kur išlipo. Nei nauji pasai, nei konsulatų liūdijimai savo padėtį legalizuoti netinka. Šitokią registraciją privalo atlikti visi svetimšaliai, nežinint kaip seniai jie gyventų Brazilijoje nuo 18 iki 60 metų amžiaus. Dėl šios registracijos yra įsteigta svetimšaliams Delegacia, kamps gatvių Timbiras ir Visconde do Rio Branco, São Paulo.

(Nukelta į 6-tą puslapį)

LIETUVOS NAUJIENOS

Ieškos priemonių, kaip kovoti su degtindaryste

Sėkmingesnei kovai su degtindaryste sudaryta tarpžinybinė komisija, kurios tikslas — tirti sąlygas ir ieškoti priemonių kovai su žala ir piktu, kurį sudaro degtindarystė ir naminės degtinės vartojimas. Šios komisijos pirmininku paskirtas policijos inspektorius Vincas Vitkus, o nariu — Saugumo Departamento juris-konsultas Dr. Brunonas Kalvaitis. Be to, į komisiją atlinkamų ministerijų yra paskirti Finansų ir Teisingumo ministerijų atstovai. Finansų Ministerijos atstovu paskirtas referentas V. Stekniūnas ir Teisingumo Ministerijos — ref. K. Karpus. Kovai su degtindaryste, prireikus, tarpžinybinė komisija galės kviešti ir kitų ministerijų ar departamentų atstovus.

Paduota daug malonės prašymų

Paskutiniu laiku iš visų Lietuvos kalėjimų plaukia į kariuomenės teismo prokuratūrą ir teisingumo ministeriją šimtai malonės prašymų. Kadangi daugumas politinių kalinių jau anksčiau paleista, tai dabar rugsėjo 8 d. prağa prašo dovanoti ar sumažinti bausmės, daugiausia baustieji už kriminalinius nusikaltimus.

Be to, prašo malonės ir degtindariai, nubauti administraciniu būdu ir kiti.

Grafi su automobiliu užvažiavo ant arklių

Kretingiškiis grafas Tiškevičius Klansmylių km., 8 kilometrai nuo Klaipėdos, turėjo didelę katastrofą. Automobilį vairavo dvarininkaitė Juknevičiūtė iš Lenkijos, kai ant plento pasirodė iš ganyklų atbėgusieji arkliai. Norėdama išvengti susidūrimo, ji pasuko į šalį ir atsitrenkė į medį. Nuo sprogius benzino bako užsidegė automobilis, kuris visas sudegė. Per katastrofą apdegė ir visi trys automobilio važiavusioji: grafas Tiškevičius, Kėdainių apskr. dvarininkas Kraponickas ir Juknevičiūtė. Visus sužeistuosius savo mašina į Klaipėdos Raud. Kryžiaus ligoninę Dirvupių smuklės sav. Jurganas.

Sunkiausiai sužeistoji lenkaitė Juknevičiūtė dar tebeguli ligoninėj. Jai buvo nulaužtas rankos kaulas.

Varšuvos burmistras lanko Lietuvos pajūri

Varšuvos burmistras atvyko į Palangą, o iš čia tuoju važiavo į Kretingą aplankyti per automobilio katastrofą susižeidusio grafo Tiškevičiaus, o iš Kretingos traukiniu nuvažiavo į Klaipėdą. Kadangi į Klaipėdą lijo lietus, o be to, juodu buvo išvargę, tai vagėne ligi priešpiečių miegoje. Paskui Varšuvos burmistras apžiūrėjo Klaipėdą ir jos apylinkes.

Lietuvos prekybinis laivynas didėja

Speciali komisija išvyksta į užsienius pažiūrėti sidlomus parduoti laivus. Numatoma neužilgo nupirkti dar vienas nemažas laivas, kurį pirks viena iš laivyninkystės bendrovių. Tokiu būdu Lietuvos laivynas artimiausiu laiku padidės iki 11 laivų, nes dabar prekybos laivyno laivų skaičius su Lietuvos vėliava plaukioja 10 prekybos laivų: 5 priklauso "Lietuvos Baltijos Lloydui", 3 Schwedersiko ipėd. b-vei ir 2 b-vei "Sandėlis".

Dėl šundaktario mirė žmogus

Sirvintuose vienas šundaktaris išrovė Alfonsui Katinui dantį, nuo ko Katinas gavo kraujo užkrėtimą, tačiau prieš mirdamas paprašė vaikus šundaktariui bylos nekelti, nes jam davo nojė sūnišką gydymą.

Tačiau apie įvykį sužinojusi policija iškėlė bylą. Apylinkės teismas jį nubaudė 6 mėn. paprasto kalėjimo.

St. Žiomya.

Vokietija ir karo pavojus

Vokietijos karinis pasirengimas, žiūrint kariškio akimis, nėra pakenkamas jau, vien todėl, kad tik šiemet užbaigė tarnybą pirmi naujokai paimti kariuomenėn įvedus karinę tarnybą privalomą 1937 m. Reikiame, išėjo tik pirmi kareiviai, kuriuos galima skaityti tinkamais puolimui ir ilgo karo praktikai.

Daug buvo kalbėta ir tebekalbama apie nacionalsocialistų įvairias smogiamas dalis, kurios buvo ir pasiliko savotiškoms kariuomenės dalims, kurios kare galima bus panaudoti. Šie tvirtinimai turi reikšmės politikoje, diplomatijoje, bet ne kariškiai. Policininkas taip pat gali kovoti su plėšikais ir dargi pilietinio karo fronte, bet visgi jį negali prilyginti reguliaris kariuomenės kareiviui, nors jis ir tarnavęs kariuomenėje prieš policininko tarnybą. Tai parodė, ypač aiškiai pilietinis karas Ispanijoje, kur valdžios kariuomenė pirmą laiką neturėdama reguliaris ir gerai apmokytos kariuomenės ir kovodama vien su milicijos kilmės kareiviais negalėjo atsilaikyti prieš Franco reguliarią kariuomenę, gi sukūrus savo kariuomenę išstengė iraišyti kelėtą laimėjimų, nors jie ir neturėjo ypatingos reikšmės: Gvadala-chara mūšis, Teruelio paėmimas, dabar Ebro upės ofensyva ir laikinasis prie Sagunto ir Valencijos.

Tokios pat reikšmės turi ir visos Vokietijos smogiamosios dalys. Jos gali būti panaudotos fronte kaip armuotų mėsų, bet iš jų be tinkamo apmokymo niekuomet neišaugt tikrosios fronto smogiamosios dalys. Svaistytis po miestą ir šaudyti žmones gatvėje, tai dar ne fronte būti ir atlaikyti perkūnišką artilerijos paruošimą ir po to iestis į kovą kulkosvaidžiams, apkasų moryrom, antitankinėm kanuolėm biaužiant prie priešo apkasų. Maža to, šiandieninis kareivis turi turėti gan nemažą technikinį pasiruošimą, kad galėtų naudotis visomis karo mašinomis, kurių sutinkame dargi pėstininkų dalyse, jau nekalbant apie kitas dalis.

Vokietija, nežiūrint jos nepaprastų pastangų, šiandien nėra dar prilygus savo apsiginklavimui kitų kraštų kariuomenės ir svarbiausia, neturi aukštesnio kadro karininkų, kurie galėtų vadovauti didesniems kariuomenės vienetams. O tai svarbu, nes ateinančiame kare aukštesnio kadro karininkijos daugiau reiks jau vien todėl, kad jos daugiau reikės pasiųsti į patį frontą.

Karo specialistai iš užsienio, dalyvavę Vokietijos kariuomenės manevruose, giria nepaprastą vokiečių kareivio discipliną, patvarumą, gerą apsiginklavimą, bet visgi Vokietijos kariuomenės apsiginklavimas kokybės atžvilgiu daug menkesnis, negu jos kaimynų, su kuriais jai teks kariauti.

Vokietijos karo sandėliai apytušti, nėra jose nei ginklų, nei amunicijos pakankamos atsargos, kad galėtų atlaikyti ilgesniam kare. O pasitiktai karo pramonės paaktyvėjimu laike karo — negalima, nes reikia atminti, jog Vokietija jau nuo Hitlerio valdžios

paėmimo laiko yra karo stovyje ir visas kraštas pastatytas karinėje būklėje.

Bet svarbiausias aktyvus karo pradėjimo ar nepradėjimo glūdi ne tiek gal pasiruošime, kiek dabartinių Vokietijos valdovų nora ir padėtyje, kaip gali pati savaimis juos pastumti į karą, kaip į vienintelę išeitį iš sunkios padėties norint išsilaikyti valdžioje. Ir šis klausimas bene svarbiausia rolė suvaidins Vokietijoje.

Kas nori karo Vokietijoje? Niekas! Karas garbinamas, jam ruošiamasi, bet niekas to karo nenori. Nenori ypač dabar ir kiekvienas savotiškus motyvus tam teikia. Kariškiai nenori, nes jiems karas mirtis, liaudis nenori, nes jai karas žada taip pat didesnę badą, vargą ir netekimą savo geriausių sūnų; karo vadovybė, nes ji jaučiasi tinkamai nepasiruošus, Hitleris — nežino kas bus karą pradėjus, nes pačio karo klausimo iškėlimas gali veikti Hitleriui pasitraukimą iš savo vietos.

Ir santykiai Hitlerio bei jo visos gaujos su kariuomene, su militariniais Vokietijos saatykiais aiškiai parodo, kad Hitlerio noro pradėti ar nepradėti karą nepakanka.

Šiandien karą pradėti negalima, neturint bent kiek geresnę ekonominę bazę, gi Hitlerio ir Goeringo keturių metų planai Vokietijos iš ekonominės prigulmybės nuo kitų kraštų neišgelbės. Kariškiai žiūri į šiuos klausimus daug praktiškiau ir be apgaulės. Hitleris ir jo spauda gali skelbti kokius nori skaičius bei statistiką, kuri turi parodyti pasauliui apie Vokietijos ekonominio gyvenimo progresą, bet generalinis štabas jais netiki ir veda savo statistiką, kuri toli nesusieina su Hitlerio kelbiama statistika. Maža to, generalinis štabas netiki teikiama valdžios daviniais apie produkciją, užderėjimą, ir kitas gyvenimo sritis, jis turi savo stebėtojus, kurie nieko bendro neturi su centraline valdžia ir kurių teikiamomis štabas tiki.

Ir dar kartą parodo, jog Vokietijoje kaip buvo, taip ir pasiliko valstybėje nepriklausomas luomas — kariškių luomas, kuris turi daug nesuvestų sąskaitų su Hitleriu ir kuris niekad nepritarė Hitlerio politikai daugelyje sričių.

Kariškiai niekuomet neužmirš Hitlerio laimėjimų nekruviname kare už imant Reino sritį ir Austriją. Kai bebūtų, tai įvykdė Hitleris prieš karo sluogznių norą ir pasisekė vien dėl atsitiktinumo, nesutarus anglams su francūzais, bet galėjo baigtis ir katastrofa šioms valstybėms pasipriešinus. Ir Hitleris nenori nuduoti kuklų, bet stengiasi šį savo laimėjimą išpūsti ir tuo diskredituoti aukštąją karo vadovybę, kuri buvo priešinga šioms avantiūroms. Hitleris gali pamiršti, bet karininkija to nepamirš ir žino, jog ne visuomet šitokios avantiūros gali gerai pasibaigti ir todėl kitą kartą griežčiau pastatys savo pasipriešinimą

(Nukelta 4 pusl.)

PASKUTINIOJO TAURAGĖS PUČISTO BYLA

Tauragės pučas, kaip žinoma, buvo 1927 m. rugsejo 9 dieną, o dabar jau bus daugiau kaip 10 metų, buvo sprendžiama vieno to pučo dalyvio — Juozo stonio byla. Byla buvo sprendžiama Kaune, Kariuomenės teismo viešame posėdyje.

Kaltinamajame akte, be ko kita, sakoma, kad sukilimo dieną Stonys Tauragės mieste vaikščiojęs ginkluotas ir su kitais sukilimo dalyviais iš arešto namų paleidęs suimtuosius ir juos nugabėjęs į sukilėlių štabą. Kalinį Stonys nuvaręs dirbti į pašta.

Sukilimą likviduojant Stonys pasislėpė, o paskui pabėgė į užsienį. Tačiau šiemet birželio 17 d. Stonys pats sugrįžo Lietuvon ir nuėjęs į Panevėžio apskr. viršininko įstaigą pasisakė

esąs Tauragės sukilimo dalyvis.

Tardomas Stonys prisipažino kaltu ir paaiškino, kad Tauragėje "Nauja valdžia", nejęs tą dieną prie darbo, o nuėjęs sukilimo pažūrėti. Mieste studentai jį sulaukė ir aiškine, kad Volde-maro valdžia nuverstas. Sukilėliai ir Stonį varėsi kartu. Jis su kitais nuvykęs į kalėjimą paleisti suimtujų. Paskui nuvykę į Apskrities viršininko įstaigą ir išdavinėjęs ginklus sukilimo dalyviams. Kai sužinojęs, kad sukilimas padarytas tik Tauragėje ir atvyksta kariuomenė įtvarkos atstatyti, tai jis pasislėpęs.

Stonys patrauktas kaltinamuoju už tai, kad norėdamas nuverstis esamą Lietuvos valdžią ir valdymo tvarką, drauge su kitais, ginkluotas granato-

Ispanijos maištininkams nesiseka

Jau kiek laiko, kai Ispanijos maištininkai ir jų talkininkai italai deda didžiausias pastangas pralaužti vyriausybinių pozicijas prie Ebro upės, bet iki šiol jie dar nieko nelaimėjo.

Telegramos praneša, kad nuostoliai abiejose pusėse milžiniški. Aišku, kad tokios kruvinos grumtynės ilgai tęsti negalės. Jeigu dar dieną kitą gen. Francos armijos nestovės pasivarinti priekyn, tai jos turės sustoti ir prisipažinti, kad jų jėgos yra per menkos nugalėti respublikos gynėjus.

Šitie mūšiai Ebro upės fronte bu-

vo iš anksto išgarsinti fašistų spaudoje, kaip didis ofensyvas, kurio tikslas būsiąs galutinai sutriuškinti lojalistus ir pabaigti karą. Maištininkų ofensyvul vadovauja pats vyriausias jų generolas Franco. Į mūšius jisai pasiuntė geriausius savo pulkus kartu su parinktais italų juodmarškinų legionais.

Taiigi pralaimėjimas šioje kovoje reikštų baisų smūgį visam fašistų sukilimui Ispanijoje. Iš paskiausių pranešimų atrodo, kad gen. Franco ofensyvas susmūks.

Skaudi nelaimė Baltijos jūroje

Lietuvos laikraščiai praneša, kad rugpiūčio mėn. 24 d. 16 val. virš Baltijos jūros skraidė karo aviacijos mokyklos mokiniai lakūnai Vladas Sruogis ir Antanas Karvelis. Jie vilko taikotainį, į kurį atlikinėjo šaudymo pratimus Lietuvos karo laivas. Jiems beskraudant sugedo lėktuvo variklis, todėl turėjo leistis žemyn. Matydami, kad nebegalės nuplaniruoti iki jūros kranto, abu išsoko iš lėktuvo su paršiutais. Pirmasis išsoko mok. lak. Sruogis ir nusileido į jūrą toli nuo kranto, todėl, nespėjęs suteikti pagalbos, paskendo. Mokyns lakūnas Karvelis dar kurį laiką planiravo, bet įsitikinęs, kad nedatrauks iki kranto, taip pat išsoko ir nusileido į jūrą jau žymiai arčiau kranto, todėl pasiūtas laivelis jį išgelbėjo.

Sį skaudi žinia labai sužadino aviacijos šeimą, o ypatingai artimuosius ir jo draugus.

A. a. Vladas Sruogis gimė Amerikos Jungtinėse Valstijose 1916 m. kovo mėnesį 10 d. Lietuvon grįžo 1921 metais ir apsigyveno Veiverių miestelyje, Marijampolės apskr. Čia

gyvendamas velionis įgijo pradžios mokslą. 1928 m. jisai įstojo į Marijampolės Marijonų klasiinę gimnaziją, ir baigęs 1931 m. tris klases dėl pasunkėjusių materialinių tėvo reikalų mokslą nutraukė. 1933 metais įstojo į Vaikelio Jėzaus Dr. jos berniukų amatų mokyklą Vilijaupolėje. Baigęs šią mokyklą šaltkalvių specialybėje 1936 metais ir tuojau buvo priimtas į Artilerijos dirbtuves. Tais pačiais metais išlaikė egzaminus į Kauno "Pavasario" aukštesniosios komercijos mokyklos 5-tą klase, bet dėl stokos lėšų mokslą turėjo nutraukti.

1936 m. lapkričio mėn. 10 d. buvo priimtas į Karo aviacijos mokyklą puskarininkų klases mechanikų skyrių, vėliau perkeltas į lakūnų skyrių. Mokykloje buvo labai drausmingas ir mylimas mokslo draugų dėl savo linkamo būdo. Mokykloje būdamas savo pareigas atlikdavo sąžiningai ir mokėsi gerai, todėl mokyklos vadovybė jį dėjo daug vilčių, bet skaudi nelaimė išplėšė jį iš besiauklėjančių narsiųjų padangės gynėjų tarpo.

Uždaromos visos Švenčionių "Ryto" mokyklos

Vilniaus lietuvių laikraštis "Aidas" rašo, kad pernai šiuo laiku švenčionių "Rytas" dar turėjo mokyklas šiose vietose: Švenčionyse, Taurūnuose, Kukiškėje Ivanėnuose, Aučinoje ir kitur. Pereitais mokslo metais, kaip žinia, švenčionių "Rytas" buvo uždarytas ir valdžios paskirtas kuratorius pradėjo eiti vpldybos pareigas. Pereitais metais Vilniaus Apygardos Mokyklų Kuratorija pareikalavo iš mokyklų savininko išpildyti kai kuriuos reikalavimus, dedamus jam 1932 metų įstatymo. Ar "Ryto" kuratorius stengėsi patenkinti švietimo valdžios nu-

rodymus — nežinoma. Žinoma tik tai, kad švietimo valdžia visoms lietuviškoms "Ryto" mokykloms Švenčionių apskrity pranešė, kad jos nuo kitų mokslo metų pradžios negalėsiančios veikti, nes jos reikalavimai nebuvo išpildyti. Dabar švenčionių "Rytui" nebeliko jau nė vienos mokyklos, neturi jų ir Vilniaus "Rytas", vadinaši, šiuo metu abudu "Rytai" paliko visai be mokyklų.

"Kultūros" Draugija tuo tarpu turi dvi pradžios mokyklas: Vilniuje ir Prėaminės kaime.

Anglu karininkai smerkia frankistus

Anglijos karininkų komisija, susidedanti iš oro laivyno kapitono R. Smyth Pigotto ir vyresniojo karininko F. B. Lejenure, buvo nuvykusi Ispanijon, ištyrė ir patvirtino tai, kas buvo skelbta vyriausybinių, būtent: apie frankistų lakūnų žiaurumus.

Anglijos karininkų komisija, grįžusi Londonan, pareiškė, kad šiemet gegužės mėn. 25 d., be jokio kariuotės, užmušė 272 civilinis žmones ir sužėdė 224 Alicante mieste, kur gyvena ne kariškiai.

Frankistai teisindamiesi prieš pasaulį dėl savo barbariškų žygių, sako, kad jie bombarduoja tik tuos miestus,

kur sukonzentruota kariuomenė ir kur dirbami yra ginklai. Tačiau angli karininkų komisija ištyrusi paliūdijo, kad Alicante mieste nėra gaminama jokių ginklų nei karinių medžiagų; kad laivai į tą miestą gabena tik maistą ir anglį ir neveža į Alicante nei ginklų, nei amunicijos. Kareiviu tame mieste tebuvo vos tik 100 tvarkos palaikymui.

Frankistai tą miestą bombardavo daugiau, kaip 40 kartų. Komisijos nuomone, jie bombardavo tą miestą norėdami sunaikinti geležinkelių stotis ir prielauką.

Dėl kitų miestų bombardavimo, kur taip pat daugybė žmonių buvo užmušta ir sužeista, o taipgi sunaikintos ligoninės ir mokyklos, angli komisija irgi neranda jokio pateisinimo.

Visi frankistų bombardavimai miestų, yra barbariški nekaltų žmonių žudymai, kaip moterų, senelių ir vaikų. Žiauresnio nieko negali būti, kaip žudyti beginklius, ypač dar kūdikius. Bet fašistai to nežiūri; jie kaip žvėrys lieja nekaltą kraują ir skelbiasi nesąžmonijai išganymą.

VOKIETIJA IR KARO PAVOJUS

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

Hitlerio planams.

Karininkija priešinga taip pat Hitlerio antisemitiskai politikai, nes Vokietijos turtingiausi sluoksniai ir inteligentiškiausi buvo žydai, kur karininkai galėjo sau rasti žmonas su pinigais, kad galėtų gyventi kaip pratus karininkija. Šiandien šie sluoksniai išbraukti iš gyvenimo, aristokratiška žino, jog pačio kaiserio imtinai, turi sąvijoje žydų kraujo ir karininkijai tenka rinktis žmonas iš naujai iškilusių hitlerininkų tarpo, kur rasti inteligentišką žmogų sunku. Antra, karininkija nepratus giminiuotis su jai svetima miesčionija, kilusia iš padugnių, koki yra hitlerininkai. Maža to, karininkija žino, jog pasauliniame kare žydai kareiviai lygiai taip narsiai kariavo, kaip kiti ir nematė reikalo juos išskirti, kuomet kariškiamis nesvarbu kokio kraujo ir veido kareivis, jai svarbu, kad kareivis klausytų ir atliktų savo pareigą.

Karininkija priešinga taip pat hitlerininkų antikatalikiškai politikai, nes kariškiamis ir vėl nerūpi kokios tikybos kareivis, gi tikybinė kova verčia kariškius katalikus žiūrėti ne tik į valdžią, bet ir į savo vadovybę, kaip į antikatalikišką, kas negali tarnauti kariuomenės vieningumui, kur kokia politika bebūtų, nepageidautina, nes skaldo į dvi dalis: į šalininkus ir priešus.

Karininkija priešinga ir Hitlerio sveikinimui kariuomenėje, kas nesutinka su sena, dar Potsdamo dvasia. O daugiausia aukštoji karininkija priešinga Hitlerio norui virsti vieninteliu vadu kariuomenės, nes kaip ten bebūtų karininkija atsismena, jog Hitleris buvo ir pasiliko tik vachmistras, geriau pasakius paprastas kareivis. O leist vadovauti, kad ir tiesioginiam kareiviui yra įžeidimas senų kariuomenės

tradicijų.

Nedovanos niekuomet Hitleriui karininkija iškėlmo į padanges ir maršalo laipsnio suteikimo Goeringui, kuris tą laipsnį gavo taikos metu, gi iki šiol Vokietijoje maršalo lazda būdavo suteikiama karo lauke.

Ir šie visi dalykai, mums civiliams žmonėms išrodo menkuikiškais, vaidina didelę ir sprendžiamą rolę Vokietijos gyvenime ir pačio karo paskelbimo ar susilaikymo klausime.

Daugelis galvoja, jog vasario mėnesio kariuomenės perreformavimas, kada Hitleris paleido iš tarnybos virš dešimt generolų, yra Hitlerio laimėjimas įtakos kariuomenėje ir aukštos karininkijos garbės pralaužimas. Nie-

ko panašaus negalima pasakyti, nes paleisdamas iš kariuomenės savo priešus Hitleris buvo priverstas paleisti ir maršalą Blombergą, kuris tiek daug nuopelnų turį prieš nacionalsocialistus už stengimąsi palaužti paklupdyti kariuomenę prieš Hitlerį. Blombergas prisilaikydamas hitlerininkų moralės dūrgi žmogą pasirinko iš žemojo luomo ir tai jį pražudė ir Hitlerio politika, nes pats Hitleris turėjo pasmerkti kariuomenės norą giminiuotis su žemesniuoju luomu, kas gi įrašyta hitlerininkų Programoje, bet kas priešinasi Potsdamo dvasiai ir laimėjo ne hitlerizmas, bet sena Fridriko dvasia.

Dar daugiau galima būtų parašyti, bet tai visvien nenušviestų pilnoje šviesoje šiuos įvykius, nes tai ne laikraščio straipsnio ribose įmanoma, bet ir iš to aišku, jog karo klausimas

priklausys nuo karinių sluoksnių ir užsispyrus Hitleriui šiame klausime pasielgti diktatoriškai — gali jam pačiam baigtis labai liūdnai, gi kariškiai gerai žino, jog antro pralaimėto karo Vokietija neatlaikys ir tai gali išspręsti tautos likimą, t. y. gali būti jos prazutimi. To kariškiai nepralois, nes kariškiai niekuomet nepastatys pilname laipsnyje vieno žmogaus likimą su valstybės. Tokiu atveju kariškiai pasirinkus valstybę ir paaukos Hitlerį.

Ir šita puikiai žino pats Hitleris ir ateityje savo avantiūrose turės būti atsargesnis, kad neišsuktų vėl griežtesnio konflikto su kariuomene, kuri jam gali būti dar reikalinga neatsilaikius ant hitlerininkų šautuvų prieš liaudies norą.

Iš viso, čia trumpai pasakoto galima lengvai padaryti išvadą, jog pavojus iš Vokietijos pusės nėra didelis, jei prieš ją susijungs visos demokratinės valstybės ir Vokietija gerai žinos, kad šios valstybės nenusiels. Visai kas kita bus, jei demokratinės valstybės bus susiskaldžiusios ir Vokietija žinos, kad teks kariauti tik su viena ar dviem valstybėmis. Tuomet ir kariškiai mielai noru leisis į karo avantiūrą. Bet dar kartą pakartojau, jei Vokietija žinos, kad jai teks vėl, kaip ir 1914 m., susidurti su visu pasauliu, nei šiandien, nei ryt, nei po metų antru kariu nedrįs karo pradėti dargi Rytuose, nes jos sutvirtinimai, taip vadinama Vokietijos Mažino linija, kurią pradėjo neseniai statyti prieš tokią pat francūzų liniją Reino pakrantėse dar ir vargu kitą metų teuzbaigs, o jos neužbaigus, Vakarų sienų neužsitikinus negalima pradėti kariauti nei Rytuose.

Gal netolimoje ateityje vėl grįšime prie šio klausimo kalbėdami bendrai apie karinį pasaulio pasiruošimą ir ginklus būsimame kare, tad tuo kartu ir baigsime.

"Naujienos".

ŽEMĖS

Įvairioms kultūroms, 3 valandos kelio nuo S. Paulo automobiliu, geras vieškelis, senas miškas su brangiais medžiais. Kolonija gerai organizuota, per kiekvieną sklypą eina kelias ir upelis, klimatas geras, parduodame už pinigus arba ir tokiomis sąlygomis, kurias pasiūlo pirkėjas, su mažu įnašu. Nuo pirmos dienos pirkėjas turi gerą pelną eksploatuodamas mišką, anglį ir kt. Kolonijoje yra viešoji mokykla, lėptipiūvė ir kiti reikalingi įrenginiai. Apžiūrėti savas autobusas. Smulkesnioms informacijoms kreiptis: **S. Paulo - Brasil de Colonização Ltda.** Rua Direita, 36, 1 aukš. salė 6. Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 8 iki 12 val.

SVETIMSALIŲ LEGALIZAVIMAS BRAZILIJOS

Pagal dekretą Nr. 406 gegužės mėn. 4 d. 1938 m. visi svetimsaliai atvykę nuo 1934 m. privalo legalizuotis, įrodydami, kad į Braziliją įvažiavo regulieriai. **B. Teixeira** daro legalizacijos dokumentus.

Rua Libero Badaro, 443, 2 aukš. Terminas duotas 90 dienų.

GALECKO SIUVYKLA

Siūva rūbus pagal naujausias madas iš įvairiausių medžiagų — vietinių ir užsieninių. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

TAD VISI IR SIUVASI RUBUS GALECKO SIUVYKLOJE.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 257 Tel. 4-1457

Dr. H. Schechtmann

Santa Osa Gydytojas

Vidujiniu ligu specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 286 TEL. 6-1451 S. PAULO

VILLA LUCIA

BAIRAS — VILLA PRUDENTE

TARP VILLA ZELINA IR VILLA BELLA.

Parduodami žemės sklypai ilgam išsimokėjimui nuo 25\$000 per mėnesį. Teikiame namų statybą medžiagą taip pat išsimokėjimui. Dėl informacijų kreiptis pačioje Villa Lucia raštinėje kiekvieną dieną.

LIETUVIŲ JAUNIMUI

DEMESIO!

Norėdami dėvėti gražiai pasiūtus rūbus ir pigiau eiti kitur tik pas Paulo Ambrozevičius, kur darbas atliekamas sulig naujausių madų vyriškų ir moteriškų.

Lietuviai, išnaudokite laiką sekmadieniais ir vakarais. Užėikite ir įsitikinsite, nes darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

Taip pat yra gražus pasirinkimas moderniausių medžiagų

Paulo Ambrozevičius

Rua Ciclamas Nr. 52 :: Villa Bella :: São Paulo.

SIUVYKLA "ESTAN"

STASIO SLIKTOS

gerai žinoma visiems lietuviams
Rua da Conceição 79-A, Fone:
4-4886 (prie pat stoties L. u. z.)

atidarė naują skyrių — antrą

siūvyklą, Braz rajone, prie sto-

čių N'ort'e ir Braz.

RUA DR. ALMEIDA LIMA, 19

DARŽAI VISIEMS

Netoli geležinkelio stoties Carvalho de Araujo ir 800 metrų nuo stoties Ferraz de Vasconcelos, Central do Brasil suburbio ruože, parduodama žemė daržams ir mažiems ūkiams, apaugusi geru mišku ir išvagoto tyro vandens upeliu, tik nuo 300 iki 400 reisų už metrą. Ant žemės įstaiyti geri keliai, klimatas sveikas, žemės rūšis gera ir netoli nuo geležinkelio stoties.

Zemės sklypai nuo 10.000 kv. metrų po 50\$000. Turime dar mažus sklypus prie stoties, kurių mėnesinis mokėjimas nuo 80\$000 be pajūkanų ir įnašų.

Šių žemių nuosavybė yra: C-ia de Agricultura Imigração e Colonização. Pardavimų raštinė: Rua S. Bento 17, — Tel. 2-7549 — Garcia. Vietoje teirautis SEKMADIENIAIS krautuvėje prieš stotį Carvalho de Araujo arba Lageado Velho pas Juvonal Kirsten.

Ar atlikai savo pareigą? AR JAU UZSIPRENUMERAVAI LAIKRASTI "LIETUVIŲ AIDA BRAZIL."?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" išėjus metus.

**Aidas, Rua da Moóca 1721.
S. Paulo.**

LABORATORIJA — MEDICINIŠKAS IŠ- TYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį
nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINĖ

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 483 Teleph. 5-6307

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizorius A. RUMMEL

Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v.

KAVA "DOM BOSCO"

Lietuviai visur reikalaukite ir pirkite
kavą DOM BOSCO. Tai gyna pirmos
rūšies kava.

Sociedade Torrefação de Café
"Dom Bosco" Ltda.

Rua da Moo'ca, 305-A Tel. 2-1123.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujiniu, veneriniu ir moterišku ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės 4 ir 5,

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijoje, Rygoje ir Rio de Janeiro.

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonorėja — Sifilis. Gydomas kalnų saule.
Ligonius priima kasdien nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga, 139 1-mas aukšt. Tel. 4-1705

Dr. B. Levin Dantų Gydytoja

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove. Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis.

ADRESAS: Rua Jose Paulino, 485. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniškas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma **BE OPERACIJOS**. Įvairios Mot rū ligos gydomos irgi **BE OPERACIJOS**, tik su nžeksonais. Jei sergi, tai šiandien pat kreipkis pas

Dr. Paulo Licciardi

Medikas — Operatorius Santa Casa

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val. vak. Gyv. Vieta ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444.

(Bom Retiro). Tel. 5-4175 — S. Paulo.

PASTABA: Vyksta į namus bile v-dą, dieną, naktį.

DR. A. CANDIA

Venerinės ligos:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniskas.)
SIFILIS. Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7.
Sėkmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštas.

Telefonas: 4-0218

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotekos, žemės pirkimas bei pardavimas ir t. t.) Skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita, 2, antras aukštas, Tel. 2-1214

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak

KALBA LIETUVIŠKAI.

PRISIEKUSIS VERTEJAS

MIGUEL OCOUGNE

R. 15 DE NOVEMBRO, 230 sobreloja Tel. 2-6393.

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: cart. professional, carteira de identidade.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

LIETUVIAI, DĖMESIO!

Kiekvienas pasistenkite pažinti

SIUVYKLĄ LIETUVA

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame.

Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161. — S. PAULO

Kur tik busi, neuzmirsk "Aido"

Jis parduodamas

Stotyje «Luz», prie Centalinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietas; Bom Retiro: Vaistinėj «José Paulino» — rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje — rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra; Kioskoje — kampas José Paulino ir Silva Pinto; Vila Anastazijoj Kirilausko krautuvėje; V. Zelina: J. Vigolio krautuvėj — rua 3 N.º 4; Jurgelėvičiaus krautuvėj prie bažnyčios; Mokoje — kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kioskoje. Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj. Rua Canindé, 478 Stankevičiaus krautuvėj; Lapoje, kioskoje prie stoties.

SANTO ANDRÉ:

S. P. R. stoties kioskoje.

SANTOS:

S. P. R. Geležinkelio stoties kioskoje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būrelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur parduavinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampeelio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Stanislovas Stankevičius pametė Lietuvos pasą. Jei kas rastų, prašom pristatyti Lietuvos Konsulatan, rua Aureliano Coutinho, 88.

Skaitykite Ir kitus raginkite

SKAITYTI
"Liet. AIDA Braz."
PRENUMERATA 12\$

DANTU GYDYTOJAS JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip antai: ištraukti dantį be skausmo 6\$000; plomba cida-bro porceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

VOKIEČIŲ FOTOGRAFIJŲ ĮSTAIGA

"BERNARDO"

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidintime, o taip pat ir su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikaliais. Daro iš fotografijų naujas.

Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 447 (senas, 103-111) S. Paulo
Telefonas 4-5576.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Centro Valdybos ir Tarybos posėdis

Spalių 9 d. 14 val., Centro patalpoje šaukiamas B.L.O. Centro Valdybos ir Tarybos atstovų bendras posėdis.

B.L.O.C. Tarybos pirmininkas,

Išvyksta DUL.R. pirmininkas

Lapkričio 6 d. išvyksta DUL.R. pirmininkas p. Skipitis į Pietus: Urugvajų ir Argentiną. Kiek tenai laiko užtruks, nežinia, bet grįždamas, dar užsuks į S. Paulo atsiveiktinti su sanpauliškiais.

K r s p.

Centras legalizavosi

Blogos valios žmonės, kuriems mažlausia rūpi lietuviškas darbas, kurie, tartum, trokštė trokštė, kad Brazilijos lietuviai būtų palaidi, neorganizuoti ir iškrikę (O neorganizuotų pasėkos aiškios – nutautėjimas nesulaikoma srove liejasi), dėl to apie B. L. O. Centra leido visokiausius gandus (o ministeris dar tebeleidžia – „L. A. B.“ Red.), kad jis neregistruotas esąs ir negalys veikti, kad jo nariai yra vos tik užgimę kūdikiai ir t.t. ir t.t. Centras, kaip legali organizacija, pradėjo veikti pereinamais metais, įsiregistruota 1937 m. rugsėjo 23 d. ir apie tai buvo paskelbta „Diario Oficial“. Daugiau nieko iš svetimšalių organizacijų nebuvo ir reikalaujama. Bet šiais metais išleisdamas naujus įstatymus, Federalinė vyriausybė pareikalavo, kad visos svetimšalių organizacijos, be paprasto užsiregistravimo tam tikrose įstaigose, įsiregistruoti Teisingumo ministerijoje. Kaip teko patirti, Centras išpildė ir šią valdžios reikalavimą – įsiregistravo ministerijoje ir veikia pagal visus valdžios reikalavimus. Centro pirmininkai: kun. Ragažinskas ir A. Dutkus registracijos dokumentus patys priėmė ir tuo būdu sutaupyta Centro išde keli šimtai milreisų.

Lietuviško darbo priešai tešaukia sau, o mes dirbkime savo darbą.

Centro pasyvistai.

Aušriečių vakaras

B.L.K. Aušra, rugsėjo 24 d., surengė viešą vakarą vokiečių salėje. Vaidino vieno veiksmo dramą „Sventadarbiai“ ir komediją „Paliepus kaarkia“. Abu scenos vaidėliai suvaidinti gerai, vaidintojai savo roles atliko tinkamai. Po vaidinimų, jaunimas šoko iki 4 val. ryto. Kadangi paskutinius beveik išiskus du mėnesius kiekvieną šeštadienį buvo rengiami vakarai, tai rugsėjo 24 d. publikos buvo neperdaugiau.

Vakarūninkas.

Rašo apie reformas

Argentinos spauda rašo, kad Brazilijos lietuvių kolonijoje vyksta permainos – daromos reformos. Betgi mes kol kas nematome jokių reformų; visi sėdi savose vietose ir toliau verda „lietuviškos košė“.

B. J.

Sako, karvutė pradeda užtrukti

„Lietuviškos apaštalai“ iš Banderantės pastogės sakosi, kad jie, esą, jau nebežauja tiek Lietuvos litų, kiek anksčiau gaudavo; skiriamos „lietuviškos“ pašalpos, esą, labai tapo apkarpytos pastaruoju laiku ir sunku busią jomis išlaikyti.

Tokiomis bandedirantinių aimanomis ne visi tiki. Jau kas kas, bet bandedirantiniai yra gerokai apsirūpię atsarga visokių likučių, komisijų, ir kitokių transakcijų pinigais. Dėl to ir dėl užtrunkamos karvutės didelės baimės jie nekendžia. Vienas iš bandedirantinių pasakė, kad vien jo turtas siekia iki 34.000\$, kurį jis su-

dėjo iš visokių likučių, pirkimų ir pardavimų...

Taigi, galime būti ramūs, bandedirantiniai dar atlaikys „lietuviškos“ naštą, nes jų pečiai dar stiprūs, užgrūdinti visokiais šmugeliais.

J. iš B.

Mažėja darbų

Jau pradeda jausti darbų sumažėjimą. Kaikuriuos S. Paulo įmonės gerokai sumažino darbus ir nebeturėtų sutikti lietuvių skundžiantis, kad, esą, jau sunku su darbu. Ar tik neartėja ir vėl didžioji darbininkų nelaimė – krizė?

Drb.

Persikėlė į naują vietą

Rio de Janeiro lietuvių brolių Girmių batų fabrikas gerokai išplėstas ir senoje vietoje nebeužtilpo. Broliai Girmiai savo fabriką perkėlė į naujas patalpas – Rua Senador Pompeu, 206. Linkiu Girmių savo įmonę dar labiau išplėsti.

Rijietis.

Kaip bus su Vilniaus minėjimu

Pereinamais metais Centras buvo surengęs viešą Vilniaus užgrobumo paminėjimą, kuriame dalyvavo daugybė lietuvių (nedalyvavo tik Bandedirantės „patriotai“). Tokie minėjimai buvo rengiami kiekvienus metus. Na, o šiemet kaip bus? Visi tyli, niekas prie-

SVETIMŠALIŲ LEGALIZACIJA

(Atkelta iš 2-tro puslapio)

Registracijos išlaidos

Kiekvienas asmuo be jokio tarpininko gali sutvarkyti savo dokumentus pats vienas. Kad išvengtų išnaudavimo visokių tarpininkų, ir kiekvienas žinotų kokios susidaro išlaidos legalizuojant savo dokumentus čia, S. Paulyje, galima priminti visiems, kad jos susidaro tokios: prašymas – 2\$600; prašytojo parašo patvirtinimas – 2\$100; gyvenamos vietos policijos liudijimas – 7\$200; parašo patvirtinimas delegato – 2\$100; paso vertimas – 11\$200; vertėjo parašo patvirtinimas – 2\$100; specialūs ženklai (sellos por folhas) – 1\$200; legalizacijos liudijimui ženklai – 7\$200; delegato parašo patvirtinimas – 2\$100; išimant gyvenamos vietos liudijimą, liudininkų paliudijimai ir jų parašų patvirtinimai – 6\$600. Viršui išvardintos išlaidos į Delegacia Especialada. Į Gabinete de Investigações 37\$800.

Baigiant, dar sykį primename, kad visi svetimšaliai, kurie gyvena Brazilijoje nelegaliai, turi laiku sutvarkyti savo dokumentus iki lapkričio 30 dienos šių metų. O visi kiti, atvykę legaliai, savo dokumentus sutvarkyti turi laiku visus metus, iki 1939 metų gruodžio mėn.

Nuo Redakcijos. Dabar, manome, visiems bus aišku, kaip įsitikrųjų yra su svetimšaliais, ir nereikės klausytis nepamatotų kalbų kam reikia, o kam nereikia tvarkyti dokumentus. Nes virš paduotas pareiškimas yra Svetimšalių delegato žodžiai, kuriame yra pavesta tvarkyti svetimšalius.

to nesirengia. O gal jau Vilniaus užgrobumo minėjimas jau ir iš mados išeis, kaip padarytas susitarimas su Lenkija? Lietuvos.

Ir lietuvių yra nelegaliai atvažiavusių

Kaip dabar yra perkratinėjami svetimšaliai, pasirodo, kad daugelis ir lietuvių priskiriami prie tų, kurių padėtis yra nelegali. Tai visi tie, kurie atvyko Brazilijon po 1934 metų ant žemės ūkio darbų, kurie pirkė žemes, kad lengvesnis būtų atvažiavimas, bet ant žemės negyvena ir tie, kurie perėjo Brazilijos sieną be dokumentų iš Argentinos ir Brazilijos. Tokia padėtimi gyvenančių Brazilijoje lietuvių yra nemažai. Jie gali legalizuoti savo padėtį kreipdamiesi į Rio de Janeiro iki lapkričio mėnesio 30 dienos.

Taigi, jau išnyks toji patarlė, kad pastatei koją ant Brazilijos žemės, ir laisvas, gali gyventi kaip tinkamas. Ar šiaip ar taip, nelegaliai gyvenantiems rūpesnio yra.

Irgi toks pat.

Lietuviai labai domisi Europos įvykiais

Europa lyg verdantis katilas kunkuliuoja, dujų renkasi daugiau ir daugiau ir kas žino šiandien ar ryt ar jis nesprogs ir neužlies verdančia mase ir senosios mūsų tėvynės. O pavojus labai didelis, juo labiau, kad ir Lietuva stovi ant tokios pat kortos, kaip ir Čekoslovakija. Dėlto ir Brazilijos lietuviai domisi Europos įvykiais ir susirūpinę dėl savo tėvų žemės likimo.

Kiekvienas čia gyvenantis lietuvis turi didelį pagrindą rūpintis, nes kiekvienas iš mūsų esame palikę anoj pusėj vandenyno ne tik žydinčius laukus, kur kėdikystę praleidome, bet ir artimiausius žmones: tėvelius, motutes, brolius, seseris, draugus, pažįstamus. Kilus karui, nutruks tarp mūsų ir jų ryšiai, mes nežinosime kas su jais darosi, o jie nežinos nieko apie mus. Dėl to mes taip gaudome kiekvieną iš Europos ateinančią žinią ir su dideliu įdomumu svarstome ją. Dėl to, kaip Aidas pažymi, šimtais daugėja jo skaitytojų. Nes visiems įdomu, visiems rūpi žinoti kuo daugiau teisingesnių žinių iš senojo pasaulio.

Bet ar šiaip ar taip, jau tokio didelio pavojaus nėra. Tiesa, Vokietija įsiutusiu žvėriškumu stūmia pasaulį į prapultį, bet jeigu jau ta linkme vystysis Europos politika, tai ne kas kitas, o patį Vokietija atsidurs ant prapulties dugno.

P. L. čius.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

V. Nukentėjusiam: Tamstos „eileraštinis“ įdomus gali būti tik Tamstai pačiam, dėl to jo laikraštys nekelbėsime.

J. R.: Prašomo laikraščio nusiųsti negalime, nes neturim.

V. B.: Freipkis tiesiog į Rio: Comissão de Entrada e Permanencia de Estrangeiros, Palacio Monroe, Rio de Janeiro. Jie Tamstai paaiškins viską.

S. Šabonui: Rašyk kaip moki. Juk mes nesuvažiavome balgė aukštus mokslus, esame darbininkai, tai ir galime rašyti taip, kaip mokame, o redakcija pataisys, nes tai jos reikalas.

REIKALINGA marškinių prosytojos ir siuvėjos prie mašinų „Singer“. Tartis Malharia Walbe, Rua Ribeiro de Lima, 485, Tel.: 4-5264.

PAIEŠKOJIMAI

Romaldas Labukas paieško brolio Juozo Labuko, kuris šių metų balandžio mėn. išvyko iš S. Paulo į fazendą Bastos ir iki šiol nieko apie save nepranešė. Gal kas žino kur jis gyvena, prašau man pranešti. O gal pats brolis pakaitys šį paieškojimą, tai prašau greitai atsiliiepti šiuo adresu: Rua da Moóca, 1721. S. Paulo.

Lietuvos Konsulatas paieško

Lietuvos Konsulatas São Paulo paieško Stepono Kavaliausko, kurį laiką gyvenusio Rio Grande do Sul estade, B. V. do Erchim, est. Barrão ir Igno Ricketvičiaus, gimusio 1837 kurio paskutinis adresas buvo toksai Lagoas, Ignacio Luiz, Minas Geraes

Kas žino apie ieškomųjų likimą arba jų adresus, malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui S. Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Gasparas Urbonas paieško brolio Aleksandro Urbono, kuris 1929 metais gyveno L. Norueste fazendoje Boa Vista. Kas apie jį žino prašau pranešti arba pačiam atsiliiepti šiuo adresu: Gasparas Urbonas, Rua Correa de Mello, 49, Bom Retiro – S. Paulo.

Pranešimas

Visiems B.L.O. Centro įgaliotiniams prašau sunešti kurie turi priėmę kvitus įrašinėjimui narių ir rinkimo nario mokesčius. Taip pat prašau Centro narių, kurie yra atsilikę su nario mokesčiais, atsilyginti už praėjusį laiką galima pas įgaliotinius arba Centro patalpoje ketvirtadieniais nuo 6 val. iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12 val. Rua da Moóca, 1721.

B.L.O. Centro išdininkas
Konstantas Uckus.

Kalendorius 1939 metams

Rengiamas spaudai Kalendorius 1939 metams. Kalendorius bus didelis ir labai įdomus. Jame bus platus informacijų skyrius beletristikos, poezijos ir mokslinių raštų. Kadangi Kalendorius bus skaitomas ne vien tik Brazilijoje, tai jame bus straipsnių ir apie lietuvių koloniją Brazilijoje. Bonda darbiai kviečiami talkon, siųsti savo raštus anksčiau. Lietuvių biznio ir pramonės firmos prašomos priduoti savo skelbimus taip pat nepavėluotai. Siųsti viską „Aido“ redakcijos adresu. Visi „Aido“ prenumeratoriai, tiek Brazilijoje tiek užsieny, Kalendorių gaus veltui. Raštus ir skelbimų teketus siųsti šiuo adresu: „Aido Kalendorius“, Rua da Moóca, 1721, São Paulo.

PARSIDUODA siuvama mašina zagatovkų esqurda Singer. Kreiptis Rua 5, nr. 19, Villa Zelina, pas Tamošūną.

NAMAS

Parduodamas gerai įrengtas namas 2 kambarių ir virtuvės, geroje ir gražioje vietoje Villa Zelinoje, Rua Oito nr. 25. Teirautis ten pat.

Batų dirbtuvė

Parsiduoda batų taisymo dirbtuvė. Yra mašina dėl lopinimo, geroji vietoj, su didele klientūra prie bondžių stoties Alameda Glette.

Kreiptis pas Juozą Stambusoną rua Victorino Carmilo, 35.

DARBININKĖS Į MALHARIA

Reikalinga praktikos kirpėjos ir siuvėjos darbininkės prie mašinų „Singer“. Kreiptis: Rua Ribeiro de Lima, 485.

SVETIMŠALIŲ LEGALIZACIJA

Svetimšalių legalizacijos dokumentai kaip legaliai taip ir nelegaliai gyvenantiems sutvarkomi Aido Redakcijoje.

RUA DA MOÓCA, 1721 — S. PAULO.

Darbo valandomis: Siokiadieniais nuo 8 iki 11 val. ryto ir nuo 5 iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos.